

Attaveqnermut Silaannaap Pissusaanut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Infrastruktur, Klima og Miljø

28.01.2008
J.nr. 34.20

Hr. Inatsisartunut ilaasortaq Esmar Bergstrøm
/maani

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 54 00
Fax +299 34 54 10
iap@gh.gl
www.nanoq.gl/iap

VHF DSC-p Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaanik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnersut pillugu § 36 naapertorlugu apeqqummut akissut

Asasara Esmar Bergstrøm,

VHF DSC-p Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaanik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnersut pillugu apeqqutinnut qujanarsuaq.

Ilisimatitsissutigisinnaavara, Naalakkersuisut maannarpiaq HF DSC-p Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnissaanik pilersaaruteqanngimmata.

Periarfissaq manna iluatsillugu akissut taanna itisilissavara nassuiaruassallugulu. Naalakkersuisoqarfimmiit imaani isumannaassutsimik radioqarnermillu nakkutiliinermi, innuttaasut isumannaassusaannik salliutitsiviusumi teknologiip nutaap periarfissarititai ingerlaavartumik misissorneqartarput. Naalakkersuisut naliliinerat malillugu VHF DSC-p Kalaallit Nunaanni atuutsinnejalernissaanut ajornartorsiutit, atuutsitsilinnginnermi paasi-niaaffigineqartariaqartut arlaqarput.

VHF DSC isumalimmik piorsaneqassappat, tamatumunnga atatillugu suliassat marluk misissuiffigineqartussaassapput.

1. Sinerissami radioqarfinnik nassitsisarfinnillu, VHF DSC-p maligaasaanik nassitsisinaasunngorlugit tigooqqaasinnaasunngorlugillu piorsaaneq.
2. Innuttaasut suliffeqarfiillu VHF-radioinik DSC-linnik atuisinnaanngorlugit piorsaaneq.

Sinerissami radioqarfinnik piorsaanissaq pillugu

Sinerissami radioqarfiiit DSC-kkut nalunaarutinik tigusisinnaassappata suliaqarsinnaassappatalu, aammalu annassiniarnermi oqartussaasunut attuumassutilinnut ingerlatsisinaassappata piorsaanissaq pisariaqarpoq.

Sinerissami radioaqarfiiit ajunaalersunut sillimaniarnermilu sullisisarnerat danskit naalagaaffiannit akisussaaffigineqarpoq aningaasalersorneqarnerilu. Kalaallit Nunaata sineeriaani radioqarfiiit imarsiornermi ajunaalersunik sillimaniarnermilu sullissinerannut pisusaafigit, taakkulu aningaasalersorneqarnerisa naalagaaffimmi oqartussaasunit tigummiinarneqarnerat tamatumunnga pissutaavoq, aammalu nalunaarasuartaatitigut attaveqqaatigiinnermi pissutsit ilaat pillugit inatsit nr. 743, 4.11.1990-imeersoq, kingusinnerusukkullu nalunaarasuartaateqarnermi pilersuisussaatitaaneq pillugu inatsisip allanngortinneqarneranuit inatsit nr. 1090, 29.12.1997-imeersoq naapertorlugu pilersuisussaatitaasumut, tas-

salu Tele Danmark-imut (ullumikkut TDC)¹ suliakkiunneqarluni. Pisussaaffik taanna 31. december 2007-imi naavoq, kisiannili "Nalunaarasuartaateqarnermi pilersuisussaatitaanermik suliaqartussatut toqqarneqarsimasup sullissinerata sivitsorneqarnissaa pillugu nalunaarut" pillugu nalunaarummi nr. 1411-mi 31. december 2008-ip tungaanut sivitsorneqarluni.

Tamatuma kingunerisaanik annertusaanermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit danskit naalagaaffiata isumagisussavaai. Tamatumungattaaq naalagaaffiup atortunik, nunat tamat akornanni pisussaaffiit aalajangersakkallu Danmarkip akuerisimasai, siunissamilu suiliassaqfimmut tunngatillugu akuerisagassai naapertorlugit sullissinernut pisariaqartineqartunik piorsaanissamut aningaasalersuinissamut pisussaaffeqarnera ilaavoq.

Sullissinerit neqeroorutigineqartussat annertussusissaat pilersuisussaatitaanerup nassuiarneqarnerani ilaatinneqarput. Nunat tamat akornanni isumaqatigiissutigeriikkatta sa-niatigut neqerooruteqartoqassasoq Naalakkersuisunit aalajangissagutta, aningaasaler-suinissaq Namminersornerullutik Oqartussat kisimiillutik isumagisussaassavaat. Kalaallit Nunaata sineriaani radioqarfiiit piorsarneqassappata, tamatuma 5,2 millioner koruuninik akeqarnissaa TELE Greenlandip 2001-imi missiliorpaa, kiisalu ingerlatsinermut ukiumut aningaasartuutissat 5,5 millioner koruuniunissaat missiliorlugu. Naalakkersuisut isumaat malillugu Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutissaat piorsaanissamut aningaasartuutissanut ilanngullugit innuttaasunit akilerneqartussat, pissarsiassanut naleq-qjullugu naapertutuingillat.

VHF-radionik pioreersunik piorsaanissaq pillugu

Innuttaasut DSC-kkut nalunaarutinik umiarsuarmit ataasimiit allamut, taamatullu sineris-sami radioqarfimmut nassitsisinnaassappata tigooqqaasinnaassappatalu VHF-radiot DSC-qanngitsut nutaanik DSC-talinnik taarsersorneqartariaqassapput.

Ilisimatitsissutigisinnavaara, radioqarnermik ingerlatsiviup 2008-p aallartinnerani umiarsuit 2015-it VHF-illit nalunaarsorsimammag, taakkunanngaanniillu 330-t VHF DSC-qartutut nalunaarsorneqarsimallutik. Tassalu maannarpiaq umiarsuit 1700-ngaajaat radionik pisariaqartinneqartunik soqanngillat, taamaattumillu VHF DSC-t tamakkiisumik atorsinnaana-git. Umiarsuit taakku nutaanik radiolersuinissamut, immaqalu aamma GPS-ikkut tigooq-qaassutinik pisinissamut peqquneqassappata, innuttaasut amerlasuut 6.000-it aamma 8.000 koruunit akornanni aningaasartuuteqartariaqassapput.

Kanal 16-ikkut tusarnaarut peerneqarsinnaassappat Kalaallit Nunaata imartaa IMO-mi A1-itut² nalunaarsorneqarnissaa pisariaqartussaavoq. Tamatumua kingunerisaanik nuna tamakkerlugu VHF-imik atuiffiusinnaalertussaassaaq, tamannalu Naalakkersuisut isumaat

¹ "Kalaallit Nunaanni imaatigut ajunaalersunik sillimaniarnermilu radiot aqqutigalugit sullissinerit, Nassuaat kil-lifimmullu nalunaarusiaq, 2003-mi decembari", Danmarkimi Kalaallillu Nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut pissutsit pillugit siunnersuisoqatigiinneersoq.

² Ullumikkut Kalaallit Nunaata imartaa sumiiffik A2-tut nalunaarsugaavoq, taamaattumillu MF DSC-mik atuiffiu-voq, taamaattumillu umiarsuit MF-imut atortoqarnissamut pisussaatinneqartut aamma DSC-mik peqartussaap-put.

malillugu ajornarpoq. Taamaattumik apeqquteqartup VHF DSC-mik atuutsitsilernissamut tunngavilersuutigisaatut tusarnaarutikkut sipaaruteqartoqarsinnaanissaa naatsorsuutigi-neqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut maannarpiaq VHF DSC-mut piorsaasoqarnis-saa naapertuussorinngilaat. VHF DSC-mik atuilernissap piumasaqaataalernissaa nunat tamat akornanni isumaqatigiissutigineqassappat, soorunami Danmarkip imarsiornermi a-junaalersunik sillimaniarnermilu sullississutinut aningaasaliinissamik pisussaaffini naam-massissagaa, aammalu erngerluni piorsaanermik aallartitsissasoq Naalakkersuisuniit naatsorsuutigineqarpoq. Tamannalu pissappat DSC-qanngitsunik VHF radiollit radiotik nammineq akilikkaminnik taarsertariaqalissavaat. Naalakkersuisoqarfimmit Imarsiorner-mut Ataatsimiititaliatulli aamma TELE Greenlanditulli inassutigineqarpoq, innuttaasut VHF-radionik nutaanik pisiniartut DSC-talimmik piseqqullugit, sinerissami radioqarfiiit piorsarneqartussaanngikkaluarpatluunniit taakku amerlanerusunik periarfissaqarmata. Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissaatigineqassaaq, angalasut tamarmik isumannaas-susaat pitsaanerpaatinpiarlugu angallatit radiollit tamarmik kanal 16 tussarnaartussaam-massuk.

Ikinngutinnersumik inuullaqqusillunga

Kim Kjelsen